

kmetijske družbe v Gradcu. Napis se napravi: Central-Ausschuss der steierm. Landwirthschafts-Gesellschaft, Schmiedgasse Nr. 25. in Graz. V pismu se mora razločno povedati, koliko kilogramov semena da se želi. Kilogram ga bo stal samo 27 kr. (1 funt 15 kr.) ter se bo lahko proti poštnemu povzetju prejemal.

Sejmovi. 26. avgusta: Ljubno; 27. avgusta: Pobrežje zunaj Ptuja, Zibika; 28. avg.: Celje, sv. Trojica v Slov. goricah, Svičina; 29. avg.: Muta, Poličane, Žavec, Berače; 30. avg.: Hajdina.

Dopisi.

Od Kapele pri Radgoni. Pri nas mora kmet mnogokrat plesati, kakor mu viničarji igrajo. Drugod n. p. v Banatu, v Sremu itd. je navada, da se delavec, brž, ko se začne deniti, na njivo ali v gorico postavi in tam dela, dokler se solnce za gore ne skrije. Med tem se mu dovoli za zajtrk $\frac{1}{2}$ ure, za obed 1 ura in za južino $\frac{1}{2}$ ure odmora, da zavžije svoj kruh, luk in sir ali sploh, kar si je sam seboj prinesel. Redko kedaj se prigodi, da mu gazda prostovoljno podari požirek žganja; pravice do tega nima nikoli. Res je in tudi prav, da pri tem dnina ni tako bedna, kakor pri nas. Eno za drugo plača se po 70 kr. na den, v dolgih dnevih in pri težkem delu tudi več, sicer pa menje. Nikdar nisem bil, in tudi sedaj nisem zaviljiv siromaškemu težaku za žlico boljšega jela, vendar me pa vselej zgrabijo čemer in jeza, kedar pomislim, kako se naši delavci proti 7. ali 8. uri in še pozneje na „tabrh“ počasno devljejo, k skledi sedejo, kako potem v okusno zelje, repo, krompir, grah itd. pehajo, od sebe breajo in se za pogačami ogledavljajo. Še žgankov ne marajo, če v masti ne plavajo. Ali ni mogoče tega „tabrharskega“ lenuštva in viničarske prevzetnosti odpraviti? Jaz mislim, da je to mogoče. Treba je le trdne volje in resne, poštene složnosti. Mogoče, da mi bo kdo ugovarjal: „pri nas je pač taka navada, da se delavcu daja hrane, česar tudi nekoliko laglje zmoremo, kakor velike plače v penzih.“ Dobro ali, res je: težak se mora do sitega najesti, ker potrebuje za delo moči; podaj mu torej dovoljno hrane, to pa take, kakoršno navadno sam imaš, ali ne gostuj ga z posebnicami in ne vadi ga na same pogače. Mar se kmetom pšenica skoz okna in vrata v kiste vsipava? Radoveden sem, ali bodo „tabrhari“ barem sedaj, ko je mnogim toča strašansko posekala njive in gorice, kaj sočutja imeli do kmetov s tem da bodo ranije na delo se paščili in z slabejo hrano zadovoljili? Malo imam upanja, vsaj sami pravijo, da jim toča ničesar ni vzela, še žvižgajo si med tem, ko kmet javka, in so „alleweil fidel“ tako, kakor poprej. Evo, dokaz! Blizu naše cerkve na okoli so 4 krčme, le 300—400 stopinj oddaljene. Na Magdalenino nedeljo, tedaj samo 14 dni po strašni toči, stočil je eden

edini izmed teh 4 krčmarjev okoli 6 polovnjakov ogerskega vina, in še več te čmige bi se požrlo, ako nebi bilo zmanjkalo postrežnikov in posode. In kdo so bili ti toliko žejni požeruhi? No, večidel sami štimani — viničarji. Človek res ne vé, ali bi se jezil ali smejal, kedar vidi takega mladega viničarskega gospoda. Po najnovejši „modi“ prstrižene, z dišečim oljem namazane lase, nad levim ušesom klobuk, za klobukom perje, v ustih cigaro, kratko suknjo, ozke hlače, vse iz dragocene robe. In glej, siromaški kmetec strmi in se skrrije pred največjim viničarskim ponosom, t. j. pred črevlji viničarskega gospodiča! Oh, kako lepo so le „naštepni“, kako se leščijo, kako so „zašmolani“, kako narobljeni viničarski črevlji. Nedavno sem našel 3—4 take gospode v neki krčmi. Krčmar mi je našepetal: „toti še so vsi včerajšnji“. In res, videlo se jim je, kako so imeli težke kobljače, zatekle oči, tudi noge jim niso bili prav pokorne in itak je še eden izmed njih tolkel po mizi in se drl z hrapavim glasom: „bircans, no a meter bajn unt an švorce kofé, gnes je plamontak.“ Sedaj pa srečno, prihodnjič o tistih, ki našim slovenskim kmetom namesto „Slov. Gospodarja“ priporočajo: „Tagespošto“, „Dorfbota“, Kikirika itd.

Od sv. Jurija pod Taborom. (Odgovor) dopisniku v 30. štef. „Slov. Gosp.“ se mi potreben zdi; zato rečem, da nisem jaz kriv ne propada prejšnjega župana pri volitvi, ne potem nastalega nemira pri nas. Prejšnji župan je zaupanje zgubil, ker je zarad stavljenja nove šole srenjske priklade od 8 % pozvišal do 24 %. Toda šola se ni postavila in denar se je porabil za tisti novi most l. 1875, ki se je pri prvi povodnji že podrl. Dopisnik pravi, da sem jaz hotel iz kaplanije napraviti šolo; to je popolnem izmišljeno. Tudi ni res, kar je o mojem bratu pisal. Ta je od odbora res bil postavljen za ogledno mesa, da bi pa on zavolj tega posla bil kedaj kaznovan, to je zopet lažnjivo. Prepiru pri nas bo konec storjen, brž ko prejšnji odbor prepiranje opusti.

Gregor Kos, župan.

Iz Haloz. (Most — sv. birma — letina.) Most čez Dravo pri Borlu je zgotovljen; 29. jul. so ga zavrčki dekan, č. g. Trampuš blagoslavliali v navzočnosti 7 duhovnikov, okrajnega zastopa in velike množice ljudstva. Župnik sv. Barbare, č. g. Raič, so pa v krepki besedi razložili pomen cerkvenih blagoslovil in omenivši važnost novega mesta za celo okolico so javno pohvalili vse, ki so si pri stavljenju mosta hvale vrednih zaslug nabrali. Med take zaslužne možave v prvi vrsti spada zraven okrajnih odbornikov, celó posebno pl. g. grof Gundaker Wurmbrand, borlski grajščak, ki je brez plače in zamembe prepustil prejšnji brod, ki mu je na leto precej dobička dajal, in odstopil travnikov za novo cesto proti Zavrču. Po končani slovesnosti bila je južina, katero so oskrbeli grof Wurmbrand, g. Leskovšek in g. Wibmar. Pri

tej priliki se je mnogo in živabno napivalo tudi vrlim pijonirjem, ki so most s veliko spretnostjo stavili. Hvala Bogu in vsem podpornikom! — Od 8.—12. smo pri nas imeli svojega višjega pastirja, milostljivega kneza in škofa, ker so v zavrčki dekaniji delivali zakrament sv. birme. Obiskali so vsako faro in so bili povsod slovesno sprejeti, spremljani od mnogo ljudstva. Povsod so izpraševali kršč. nauk in okoliščinam primerno pridigali. Kder je bilo kaj graje vrednega, so tudi ostro ljudi grajali in svarili, pa tudi radi pohvalili, kder so kaj hvale vrednega našli. V Leskovcu so kaj lepo razlagali besede Gospodove: kdor cerkve ne posluša ta ti bodi kakor pagan in očiten grešnik. Pri sv. Barbari so pa 3krat ljudstvo pohvalili, ker se je vkljub delavniku v ogromnem številu zbralo in krasno prepevalo. Veselo je tudi to, da se je povsod vse vršilo v najlepšem redu brez vsake napake ali nesreče. — Letina je pri nas srednja. Pšenica je bila lepa, še tudi zdatna; kuruza je pa deloma celo slaba ostala; ajdina si je nekoliko opomogla po 2kratnem dežu. Gorice so se lepo zastavile, kar nam jih mraz in zima pokvarila nista; 18. julija je toča jako klestila, posebno v spodnjih Halozah, okoli Zavrča in sv. Barbare. Kar je grozdja ostalo, se lepo razvija in meca, tako da se nadjamo dobre kapljice, če tudi malo. Sadja nimamo nikjer nič. Krompir se prelepo kaže in ne gnije; tako bo dostavil, česar pri sadju zanjkuje. Kmet vzdihuje pod jarmom neplodnih let in težo rastoče dače; pri vsem delu in trudu ne more shajati, in posestva se pogosto prodavljajo po dražbah.

Od sv. Jakoba v Slov. goric. (Toča.) Pretečeno soboto je nemila toča pridrla pri Cirbergu črez Muro v Slov. gorice; pobila celo št. Jakobsko faro, ter daleč dol po Slov. goricah strašno sekala. Toča je tako rožljala, veter tako bril, da je bilo jo! Misliti je bilo na sodni den, ker take hude toče se najstarejši ljudje ne pomnijo. V 10 minutah je ona hribe in doline popolnem pobelila. Bilo je videti ravno tako belo, kakor po zimi ob snežnem času, še drugi den so jarki bili polni zanešene toče. Še tretji den je bilo mnogo toče, kakor oreh debele najti. Travniki, njive, drevesa in posebno vinogradi so strahovito poškodovani. Obojno Hlapje je popolnem pokončano. Imeli smo upanje na dobro branje, ali v 10 minutah je bilo vse naše upanje proč. Po Hlapju so gorice suhe, kakor po zimi. Hudo tolklo je tudi po Marija-snežniški in Jurjevski fari; po Vardi, Partinu, Zamarkovi je vse vničila; po goricah in polju je vse suho, kakor po zimi. Ljudje, ktere je zadela, so silno pobiti. Upanje boljšega branja nam je zopet za nekaj let vzeto. Enako hudo zadeta je Strma gora, Spodnja Voličina, Zavrh, Selce, Straže in dalje kraji proti sv. Urbanu.

Iz Gruškovca. (Toča.) Takaj smo imeli 18. t. m. ob treh popolne strašno hudo vreme. Privalili so se prek od Mure in Slovenskih goric,

črno-rujavi ledonosni oblaki z strašnim hrupom in gromenjem črez Dornavsko polje, ter so pri Borlu prestopili Dravo in drvili po Haloških goricah proti sosednemu Hrvatskemu črez Sotesko do Lipo-glave. Potolklo je rodovitno polje, lepe vinske gorice čisto v tla. Tričetr ure je ropotala rogljata debela toča, kakor srednji orehi med hudim pišem tako, da je bilo misliti na konec sveta. Na široko je grabila 1 uro hoda, kako pa na dolgo, tega še ne vemo. Najbolj poškodovane so tukajšnje občine: Gradiš, Dolane, Cirkolani, Pristava, Slatina, Elizabet, Medribnik in Meje, deloma tudi Gruškovec. Kar je bilo spomladanskemu snegu in mrazu ostalo, je imelo lep razvitek. Uže pred 14 dnevi so našli mehko grozdje ter so se nadejali srednje trgatve in izvrstne kapljice. Toda v eni uri jim je bilo vse vzeto. Dotične občine so odposlale prošnjo do c. k. okrajnega glavarstva Ptujkega, da bi po nesreči poškodovanim posestnikom za prihodnje leto pri dači prizanesli ali pa, da se vendar nebi tako silno sedanja dača iztirjevala. Mnogim se bo hudo godilo, da ne bodo imeli ničesar za živež!

Jož. Bezjak.

Od sv. Marka pod Ptujem. Nismo še imeli v naših krajih takovih žanjic, ki bi nam ajdo tako čisto do tal pozele, kakor nam njo je včeraj 18. t. m. ob 3. uri zvečer nemila — toča. Ajde in repe ni nikjer, kuruza ob tla, tikve vse prebodjene, krompir proč, z jedno besedo, vse je proč. Vihar je strehe metal raz hiš, drevo za drevom pretrgal ali izkorenil. Toče smo še dnes vjutru imeli po jarkih kraj ceste na pedenj debelo. Strašen pogled. Škoda velika. Prišlo je od sv. Urbana in je vleklo proti jugu-izhodu na pol ure široko po Podvinjih, Spuhljih, Zabavcih Markovcih, Novivesi Bukovcih, Stojneih prek Drave proti sv. Barbari v Halozah na Hrvaško.

Politični ogled.

Avstrijske čežele. Dnes se je cesarjevič Rudolf skoz Maribor peljal v Polo, kder se bo mornarskih vaj vdeleževal. — Na Koroškem so v Celovcu tamošnji nemškutarji nekega dr. Edelmanna postavili za kandidata. Koga mislijo Slovenci za državnega poslanca kandidirati, to še nam ni znano. Nemškutarja menda le ne?! — Ministerstvo snuje postavbo zoper škodljivo rabljenje otrok kot delavcev v fabrikah. Odbor trgovinske zbornice v Gradcu se je pa izrekel zoper tako postavbo in z tem strašno razžalil delavce. Ti so pri nekem shodu srdito psovali na liberalne fabrikante in liberalne liste, ki o tej stvari besedice ne črnejo in se za uboge delavce nikoli ne potegnejo. — Državni zbor je sklican na 4. den septembra. — Graški list „Bauernwille“ bil je 8-krat skoro zaporedom od vlade konfisciran. — Kat. politična društva na Tirolskem, potem na Predarlskem, gornjem Avstrijskem, posebno pa na Českem marljivo zborujejo, kar je velike važnosti